

На основу 120. став 2. Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС“, број 25/19),
Министар здравља, доноси

ПРАВИЛНИК О УСЛОВИМА И НАЧИНУ УПУЋИВАЊА ОСИГУРАНИХ ЛИЦА НА ЛЕЧЕЊЕ У ИНОСТРАНСТВО

I. Уводне одредбе

Члан 1.

Овим правилником уређују се услови и начин, као и врсте обољења, стања или повреда за које се може одобрити лечење, спровођење дијагностичких поступака, односно успостављање дијагнозе у иностранству.

Члан 2.

Осигураном лицу може се одобрити лечење у иностранству на терет средстава обавезног здравственог осигурања за лечење обољења, стања или повреда која се не могу успешно лечити у Републици Србији, а у земљи у коју се осигурано лице упућује постоји могућност за успешно лечење тог обољења, стања или повреде.

Осигураном лицу може се одобрити спровођење дијагностичких поступака, односно успостављање дијагнозе у иностранству на терет средстава обавезног здравственог осигурања који се не могу успешно обезбедити у Републици Србији, а у иностранству постоји могућност успешног спровођења дијагностичких поступака, односно успостављање дијагнозе.

Изузетно од става 1. овог члана осигураном лицу, уколико је то целисходније и економичније, може се, под условима утврђеним овим правилником, уместо упућивања на лечење у иностранство, обезбедити лечење у одговарајућој здравственој установи у Републици Србији уз ангажовање иностраног здравственог стручњака.

Члан 3.

Под лечењем у иностранству у смислу овог правилника подразумева се амбулантно-поликлиничко и стационарно лечење, а изузетно и претраживање међународних регистара органа и ткива, као и слање узорака ткива на анализу због дијагностичких процедура које се не могу обезбедити у Републици Србији, а односе се на пресађивање бубрега, јетре, костне сржи, плућа и срца које су утврђене у Листи обољења, стања и повреда за упућивање на лечење у иностранство (у даљем тексту: Листа обољења) која је одштампана уз овај правилник и чини његов саставни део (Прилог 1).

Под спровођењем дијагностичких поступака, односно успостављањем дијагнозе у иностранству, у смислу овог правилника, подразумева се упућивање осигураног лица у иностранство ради спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе, односно слање узорака биолошког материјала на анализу ради обављања дијагностичких процедура када су исцрпљене све могућности дијагностиковања ретких

генетских болести у Републици Србији према критеријумима утврђеним овим правилником за дијагностику ретких болести у иностранству.

Члан 4.

У случајевима када осигурано лице није упућено на лечење у инострану здравствену установу у складу са овим правилником нема право на упућивање на контролни преглед из средстава обавезног здравственог осигурања.

Осигурано лице које је обавило дијагностички поступак, односно коме је успостављена дијагноза у иностраној здравственој установи, а коме спровођење дијагностичког поступка, односно успостављање дијагнозе није одобрено у складу са овим правилником нема право на накнаду трошкова обављања дијагностике из средстава обавезног здравственог осигурања.

Члан 5.

О праву осигураног лица на упућивање на лечење у иностранство, ангажовању иностраног здравственог стручњака, спровођењу дијагностичких поступака, односно успостављању дијагнозе у првом степену решава Комисија за упућивање на лечење у иностранство (у даљем тексту: Комисија) коју именује Управни одбор Републичког фонда за здравствено осигурање (у даљем тексту: Републички фонд), а у другом степену директор Републичког фонда.

Комисија из става 1. овог члана доноси решење о упућивању на лечење, ангажовању иностраног здравственог стручњака, спровођењу дијагностичких поступака, односно успостављању дијагнозе у иностранству, на основу стручног налаза, оцене и мишљења Лекарске комисије за упућивање на лечење у иностранство (у даљем тексту: Лекарска комисија) коју именује директор Републичког фонда.

Лекарска комисија из става 2. овог члана има 30 чланова, који су истакнути стручњаци у одговарајућој области медицине.

Директор Републичког фонда именује председника и заменика председника Лекарске комисије.

Члан 6.

Лекарска комисија ради у већу од три члана.

Председник Лекарске комисије, односно заменик председника, одређује састав већа од чланова Лекарске комисије, водећи рачуна да председавајући већа мора да буде лекар одговарајуће специјалности.

Стручни налаз, оцену и мишљење веће Лекарске комисије доноси једногласно.

Изузетно од става 1. овог члана, у случајевима упућивања из члана 8. став. 2 овог правилника, као и у другим оправданим случајевима, а према критеријумима које одређује председник Лекарске комисије, Лекарска комисија ради у већу од пет чланова.

О раду већа Лекарске комисије води се записник.

Члан 7.

Лекарска комисија најмање једном у шест месеци разматра све захтеве и на основу анализе утврђује и предлаже мере за унапређење здравствене заштите и утврђује предлоге за измене и допуне Листе обољења.

Комисија, на сваких шест месеци, подноси Управном одбору извештај о свом раду.

Лекарска комисија, на сваких шест месеци, подноси директору Републичког фонда извештај о свом раду.

II. Упућивање на лечење, ангажовање иностраног здравственог радника, спровођење дијагностичких поступака, односно успостављање дијагнозе у иностранство

1. Упућивање на лечење у иностранство, ангажовање иностраног здравственог радника

Члан 8.

На лечење у иностранство могу се упутити осигурана лица ради лечења обољења, стања или повреда које су утврђене Листом обољења.

Изузетно од става 1. овог члана на лечење у иностранство могу се упутити осигурана лица ради лечења изузетно ретких патологија, односно обољења са ниском инциденцом (код одраслих један на седам милиона, а код деце један на милион становника).

За упућивање на лечење у иностранство из става 2. овог члана, потребно је да референтна здравствена установа за конкретан случај располаже домаћим, односно међународним статистичким податком који потврђује постојање тзв. ниске инциденце (одговарајући статистички извештаји са подацима о њиховим изворима).

Члан 9.

Осигурано лице може да буде упућено на лечење у инострану здравствену установу, односно осигурано лице се може лечити у Републици Србији ангажовањем иностраног здравственог стручњака ако:

- 1) су исцрпљене све могућности лечења у Републици Србији;
- 2) је лечење које се препоручује научно доказано и прихваћено у пракси, као и да не представља експериментални облик лечења;
- 3) ће предложено лечење довести до значајног продужења и побољшања квалитета живота осигураног лица;
- 4) су трошкови лечења финансијски прихватљиви, с обзиром на укупна средства утврђена финансијским планом Републичког фонда за текућу годину и потребе финансирања других захтева за упућивање на лечење у иностранство.

Члан 10.

На лечење у иностранство осигурано лице се упућује у једну од иностраних здравствених установа из Листе иностраних здравствених установа за обољења, стања и повреда које су прописане овим правилником (у даљем тексту: Листа иностраних здравствених установа), која је одштампана уз овај правилник и чини његов саставни део (Прилог 2).

Изузетно од става 1. овог члана, за упућивање осигураног лица на лечење у иностранство, веће Лекарске комисије може да предложи и лечење у здравственој установи која није на Листи иностраних здравствених установа.

Члан 11.

Са иностраним здравственим установама у које се упућује претежан број осигураника на лечење Републички фонд може закључити уговор којим се уређују: начин пријема, начин третмана оболелог осигураног лица, цена појединачне услуге или пакета услуга и планирани број дана лечења, обавеза и рокови достављања медицинске документације о спроведеном лечењу и финансијске документације са спецификацијом пружених здравствених услуга, начин сарадње са домаћим здравственим установама, ангажовање здравствених стручњака, као и друга питања од значаја за пружање здравствене заштите осигураним лицима.

2. Упућивање ради спровођења дијагностичких поступака, односно успостављање дијагнозе у иностранству

Члан 12.

Осигурано лице, односно узорак биолошког материјала осигураног лица се упућује у иностранство ради спровођења дијагностичког поступка, односно успостављања дијагнозе када су исцрпљене све могућности дијагностике одређене ретке генетске болести у Републици Србији, а што подразумева учесталост ретке генетске болести у складу са критеријумом Светске здравствене организације 1:2000 у општој популацији и обухвата дијагностику на нивоу метаболита, ензима, патохистолошке анализе (укључујући електронску микроскопију) и генетске анализе (ДНК или РНК).

Осигурано лице, односно узорак биолошког материјала из става 1. овог члана се упућује у иностранство када:

1) постоји оправдана сумња на одређену ретку генетску болест код које постоји специфична терапија регистрована од стране European Medicines Agency (ЕМА) и/или Агенције за лекове и медицинска средства Републике Србије;

2) постоји оправдана сумња на одређену ретку генетску болест за коју специфична терапија не постоји, али због природе болести постоји потреба за пренаталном дијагностиком у породици (пробанд сродници првог степена и фетални материјал).

3. Захтев и предлог за лечење

Члан 13.

Поступак за упућивање на лечење у иностранство, ангажовање иностраног здравственог стручњака, спровођење дијагностичких поступака, односно успостављање дијагнозе у иностранству покреће се на захтев осигураног лица, родитеља, усвојиоца или стараоца осигураног лица, односно другог законског заступника осигураног лица (у даљем тексту: подносилац захтева).

Захтев из става 1. овог члана подноси се на основу предлога стручног конзилијума одговарајуће, односно референтне здравствене установе (у даљем тексту: здравствена установа).

Уз захтев из става 1. овог члана подноси се медицинска документација о спроведеном лечењу у земљи, односно медицинска документација о спроведеном дијагностичком поступку у земљи.

Захтев из става 1. овог члана подноси се на обрасцу Захтева за упућивање на лечење у иностранство (Образац 1), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 14.

Предлог из члана 13. став 2. овог правилника за упућивање на лечење у иностранство садржи податке о:

- 1) до сада спроведеном лечењу осигураног лица у земљи;
- 2) испуњености услова из члана 9. тач. 1) – 3) овог правилника, домаће односно међународне статистичке податке који потврђују постојање тзв. ниске инциденце у случајевима упућивања у складу са чланом 8. став 2. овог правилника;
- 3) начину лечења који се спроводи у иностраној здравственој установи (стационарно лечење, амбулантно-поликлиничко лечење) и време неопходно за лечење у иностранству, односно обезбеђење иностраног здравственог стручњака за лечење у земљи;
- 4) потреби пратиоца у путу, односно за време амбулантног и стационарног лечења;
- 5) потреби даваоца органа или ткива и времену неопходног боравка даваоца у иностранству;
- 6) врсти превозног средства, односно о потреби посебног ваздушног превоза.

Предлог за упућивање на лечење у иностранству из става 1. овог члана подноси се на Обрасцу 2 који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Предлог из члана 13. став 2. овог правилника за ангажовање иностраног здравственог стручњака садржи податке из става 1. тач. 1) – 3) овог члана и подноси се на Обрасцу 3 који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 15.

Предлог из члана 13. став 2. овог правилника за спровођење дијагностичких поступака, односно успостављање дијагнозе у иностранству садржи податке:

- 1) да су испуњени услови из члана 12. овог правилника;
- 2) да су искоришћене све могућности спровођења дијагностичких поступака, односно успостављање дијагнозе за одређене ретке генетске болести у Републици Србији;
- 3) о претходно спроведеној дијагностици у земљи;
- 4) о начину дијагностике ретке генетске болести који се спроводи у иностраној здравственој установи, слање узорка биолошког материјала осигураног лица или упућивање осигураног лица на дијагностику за ретке генетске болести у иностранство.

Предлог за спровођење дијагностичких поступака, односно успостављање дијагнозе у иностранству из става 1. овог члана подноси се на Обрасцу 4 који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 16.

На основу захтева за упућивање на лечење у иностранство, односно ангажовања иностраног здравственог стручњака и предлога стручног конзилијума, веће Лекарске комисије даје стручни налаз, оцену и мишљење о следећем:

- 1) да су искоришћене све могућности лечења у земљи;
- 2) да постоји могућност успешног лечења у иностраној здравственој установи, односно да постоји могућност успешног лечења у Републици Србији ангажовањем иностраног здравственог стручњака;
- 3) да предложено лечење испуњава услове из чл. 9. овог правилника;
- 4) начину лечења који се спроводи у иностраној здравственој установи (стационарно лечење, контролни преглед или обезбеђење иностраног стручњака за лечење у земљи) и време неопходно за лечење у иностранству;
- 5) потреби пратиоца, односно стручног пратиоца, даваоца органа или ткива и време њиховог ангажовања;
- 6) врсти превозног средства, односно потреби посебног ваздушног превоза, а у случају када је по оцени већа Лекарске комисије то неопходно из разлога хитности, природе болести или економске целисходности;
- 7) да ли је неопходно продужење, односно скраћење лечења у иностраној здравственој установи, с обзиром на могућност наставка лечења у Републици Србији.

Члан 17.

На захтев подносиоца захтева и предлога за спровођење дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у иностранству веће Лекарске комисије даје стручни налаз, оцену и мишљење о следећем:

- 1) да су искоришћене све могућности дијагностике одређене ретке генетске болести у Републици Србији;

2) да предложена дијагностика одређене ретке генетске болести испуњава услове из члана 12. овог правилника;

3) начину дијагностике ретке генетске болести који се спроводи у иностраној здравственој установи, слање узорка биолошког материјала осигураног лица или упућивање осигураног лица на дијагностику за ретке генетске болести у иностранству (да ли треба послати узорак биолошког материјала осигураног лица или упутити само осигурано лице);

4) за случај упућивања осигураног лица на дијагностику за ретке генетске болести у иностранство, на основу сагласности иностране здравствене установе за пријем осигураног лица ради дијагностике ретке генетске болести и утврђеног дана за пријем, веће Лекарске комисије одређује време неопходно за дијагностику ретке генетске болести у иностранству, да ли је неопходно продужење, односно скраћење времена, потребу пратиоца, врсту превозног средства, односно потребу посебног ваздушног превоза, а у случају када је по оцени већа Лекарске комисије то неопходно из разлога хитности, здравственог стања или економске целисходности.

4. Одлучивање о захтеву за лечење у иностранству

Члан 18.

На основу стручног налаза, оцене и мишљења већа Лекарске комисије, сагласности иностране здравствене установе о пријему осигураног лица на лечење и утврђеног дана пријема на лечење, односно сагласности иностраног здравственог стручњака, односно сагласности иностране здравствене установе о могућности спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе и спецификације трошкова предложеног лечења, спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе, Комисија доноси решење о упућивању на лечење, односно ангажовању иностраног здравственог стручњака, односно о спровођењу дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у иностранство, у складу са законом којим је уређен општи управни поступак.

Решењем о упућивању на лечење, односно о спровођењу дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у иностранству одређује се земља, место, здравствена установа у коју се осигурано лице, односно биолошки узорак упућује, дан почетка лечења, спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе, дужина трајања лечења, спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе, пратилац, односно стручни пратилац, односно давалац органа и ткива, трошкови лечења, спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у складу са спецификацијом иностране здравствене установе.

Решењем о ангажовању иностраног здравственог стручњака одређује се инострани здравствени стручњак који се ангажује, дужина његовог ангажовања у Републици Србији, осигурано лице због кога се инострани здравствени стручњак ангажује, здравствена установа у којој ће се спровести услуга иностраног здравственог стручњака, опис услуге иностраног здравственог стручњака, трошкови услуге, привремене лиценце за рад, трошкови превоза и смештаја иностраног здравственог стручњака и друга питања од значаја за ангажовање иностраног здравственог стручњака.

Члан 19.

На основу решења о ангажовању иностраног здравственог стручњака из члана 18. став 3. овог правилника Републички фонд са референтном здравственом установом закључује уговор о финансирању здравствене услуге ангажовањем иностраног здравственог стручњака.

Уговор из става 1. овог члана садржи:

1) време трајања боравка иностраног здравственог стручњака, који се ангажује због пружања одговарајуће здравствене услуге у референтној здравственој установи у Републици Србији;

2) износ и начин плаћања накнаде и други услови у вези са боравком и радом иностраног здравственог стручњака у референтној здравственој установи у Републици Србији;

3) износ средстава за лекове и медицинска средства која су неопходна за пружање одговарајуће здравствене услуге, а нису обезбеђени у оквиру накнаде утврђене уговором закљученим у складу са актом којим се уређују услови, критеријуми и мерила за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга.

Средства утврђена уговором из става 2. овог члана обезбеђују се изнад накнаде утврђене уговором закљученим у складу са актом којим се уређују услови, критеријуми и мерила за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга.

Члан 20.

Дужина трајања лечења, спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у иностранству може се продужити на захтев иностране здравствене установе са образложеним предлогом који се подноси пре истека времена одобреног лечења, спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у иностранству.

На основу стручног налаза, оцене и мишљења већа Лекарске комисије, Комисија доноси решење о продужењу лечења, спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у иностранству из става 1. овог члана који се доставља подносилацу захтева и иностраној здравственој установи.

Члан 21.

Веће Лекарске комисије одређује пратиоца, односно стручног пратиоца осигураном лицу ако је то медицински неопходно најдуже до 30 дана.

Изузетно од става 1. овог члана веће Лекарске комисије може одредити пратиоца и за период дужи од 30 дана.

За више осигураних лица која се истовремено упућују на лечење у иностранство у исту здравствену установу, може се одобрити један стручни пратилац.

Члан 22.

По завршеном лечењу осигураног лица, спроведеном дијагностичком поступку, односно након успостављања дијагнозе у иностраној здравственој установи, подносилац захтева дужан је да у року од 30 дана поднесе Републичком фонду извештај о лечењу са потребном медицинском и другом документацијом, доказе о извршеним амбулантно-поликлиничким прегледима и другим здравственим услугама.

По завршеном лечењу осигураног лица ангажовањем иностраног здравственог стручњака, здравствена установа која је закључила уговор о финансирању здравствене услуге подноси Републичком фонду комплетну документацију о ангажовању иностраног здравственог стручњака у року од 15 дана од дана завршетка лечења осигураног лица.

Члан 23.

Осигурано лице дужно је да се у року од 15 дана од дана повратка у Републику Србију јави здравственој установи која је дала предлог за лечење у иностранство, спровођење дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у иностранству са потребном медицинском документацијом ради наставка лечења.

5. Обрачун и накнада трошкова

Члан 24.

Трошкови лечења осигураног лица у иностранству, односно ангажовања иностраног здравственог стручњака у Републици Србији, спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у иностранству, обезбеђују се у потпуности на терет средстава обавезног здравственог осигурања.

Трошковима лечења у смислу става 1. овог члана сматрају се:

1) трошкови лечења, спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у иностраној здравственој установи (амбулантно-поликлиничко и стационарно лечење) по испостављеним фактурама, односно трошкови претраживања међународних регистара органа и ткива, односно слања узорака ткива на анализу због дијагностичких процедура које се не могу обезбедити у земљи;

2) трошкови превоза, исхране и смештаја, као и трошкови услуге иностраног здравственог стручњака у Републици Србији;

3) трошкови превоза посмртних остатака осигураног лица.

Уколико је осигурано лице користило сопствено возило, накнада трошкова превоза се исплаћује у висини од 10% од цене једног литра погонског горива за сваки пређени километар, и то на основу рачуна о извршеном плаћању.

Члан 25.

Осигураном лицу, пратиоцу осигураног лица, односно даваоцу ткива и органа, припада накнада трошкова на терет средстава здравственог осигурања за боравак у

иностранству најдуже до 30 дана, а изузетно до 60 дана у случају лечења у иностранству које је одобрено за период дужи од шест месеци.

Накнаду трошкова из става 1. овог члана чине:

- 1) накнада трошкова превоза;
- 2) накнада трошкова исхране и смештаја.

Трошкови превоза из става 2. тачка 1) овог члана чине трошкови у висини износа за редовна превозна средства јавног саобраћаја (авион - туристичка класа, железница - прва класа).

Изузетно од става 3. овог члана трошкови превоза чине и трошкови друге врсте превоза ако то захтева природа болести осигураног лица.

Накнада на име трошкова исхране и смештаја из става 2. тачка 2) овог члана износи 70,00 EUR по дану без обзира на земљу упућивања.

Осигурано лице млађе од седам година живота за време путовања и амбулантног лечења има право на накнаду трошкова исхране и смештаја из става 5. овог правилника у висини од 50%.

Осигурано лице, пратилац, односно давалац ткива и органа на име накнаде трошкова исхране и смештаја из ст. 5. и 6. овог члана добија 60% од утврђеног износа из става 5. овог члана пре одласка на лечење у иностранство, спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у иностранству, а остатак у року од 30 дана након повратка у Републику Србију.

Осигурано лице, пратилац, односно давалац ткива и органа на име накнаде трошкова исхране и смештаја из ст. 5. и 6. овог члана добија 60% од утврђеног износа из става 5. овог члана пре одласка на лечења у иностранство, спровођења дијагностичких поступака, односно успостављања дијагнозе у иностранству, а остатак у року од 30 дана након повратка у Републику Србију.

Ако је осигураном лицу, пратиоцу, односно даваоцу ткива и органа обезбеђен смештај и исхрана путем плаћања тзв. пакета услуга иностране здравствене установе или путем хуманитарне помоћи посредовањем иностраних фондација и хуманитарних организација, припадајући износ накнаде трошкова исхране и смештаја из ст. 5. и 6. овог правилника сразмерно се умањује за износ обезбеђене хуманитарне помоћи.

Члан 26.

На основу поднетог извештаја о лечењу осигураног лица, ангажовању иностраног здравственог стручњака, спроведеном дијагностичком поступку, односно успостављеној дијагнози у иностраној здравственој установи и приложене документације из члана 22. став 1. овог правилника Комисија доноси решење о трошковима лечења у иностранству.

Члан 27.

У случају смрти осигураног лица, односно даваоца органа и ткива у току путовања, односно лечења пацијента у иностранству, лице које је сносило трошкове превоза посмртних остатака у Републику Србију има право на накнаду тих трошкова на терет средстава обавезног здравственог осигурања, а према приложеној рачунској документацији.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Захтеви који су поднети пре ступања на снагу овог правилника и у којима није донето решење Комисије, решаваће се по одредбама овог правилника, ако је то повољније за осигурано лице.

Члан 29.

Даном почетка примене овог Правилника престаје да важи Правилник о условима и начину упућивања осигураних лица на лечење у иностранство („Службени гласник РС“, бр. 44/07, 65/08, 36/09, 32/10, 50/10, 75/13, 110/13, 113/14 и 49/16).

Члан 30.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Број: 110-00-167/2020-05
У Београду, 29. маја 2020. године

МИНИСТАР ЗДРАВЉА

др Златибор Лончар